

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Problemy współczesnego świata - socjologiczna interpretacja (Wykład), PG_00186876						
Kierunek studiów	Socjologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Cezary Obracht-Prondzyński				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		4.0		41.0	75
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest kształcenie umiejętności socjologicznej interpretacji procesów zachodzących we współczesnym świecie. Ukształtowanie rozumienia problematyki uniwersalizmu i partykularyzmu form życia zbiorowego ludzi, umiejętność analizy zjawisk w wymiarze globalnym i ich wzajemnego powiązania. Zwrócenie uwagi na praktyczne znaczenie wiedzy o współczesnym świecie						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCMU2_U10] Potrafi przygotować i wygłosić wystąpienie ustne w języku polskim i angielskim na temat wybranego zagadnienia z dziedziny socjologii trafnie wykorzystując wybraną perspektywę teoretyczną i metody badawcze oraz czerpiąc z dorobku innych dyscyplin z obszaru nauk społecznych.	Potrafi przygotować i wygłosić wystąpienie będące sprawozdaniem z realizacji zadania problemowego.	[SU5] implementation of a problem task
	[SOCMU2_W04] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne rodzaje więzi społecznych o charakterze nieformalnym i sformalizowanym powstających w różnych typach grup, sieci społecznych i społeczeństw oraz prawidłowościach rządzących ich zmianą.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne rodzaje więzi społecznych o charakterze nieformalnym i sformalizowanym powstających w różnych typach grup dotyczących społeczeństwa globalnego.	[SW5] implementation of a problem task
	[SOCMU2_W08] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu charakter wielokierunkowych zmian w zakresie różnorodnych struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma pogłębioną wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu charakter wielokierunkowych zmian w zakresie różnorodnych struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma pogłębioną wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej.	[SW5] implementation of a problem task
	[SOCMU2_W09] Zna i rozumie w sposób pogłębiony różne poglądy na temat życia społecznego, oraz wybranych struktur i instytucji społecznych wyrażane w świecie potocznym, dyskursie publicznym i naukowym, zna kierunki ich historycznej ewolucji oraz dynamikę i konsekwencje konfliktów na tym tle.	Zna i rozumie w sposób pogłębiony różne poglądy na temat życia społecznego, oraz wybranych struktur i instytucji społecznych wyrażane w świecie potocznym, dyskursie publicznym i naukowym a odnoszące się do problemów współczesnego świata.	[SW5] implementation of a problem task
	[SOCMU2_W01] Ma zaawansowaną wiedzę o naukach społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk i wiedzy potocznej, określa specyfikę socjologii jako nauki w odniesieniu do jej historii, funkcji, przedmiotu i zadań, wyróżnia obszary tematyczne socjologii wspólne z innymi dyscyplinami nauk społecznych. Zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne podejścia teoretyczno-metodologiczne w socjologii, jest przygotowany do podejmowania współpracy interdyscyplinarnej w obszarze nauk społecznych oraz współpracy z różnymi instytucjami społecznymi.	Ma zaawansowaną wiedzę o naukach społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk i wiedzy potocznej, określa specyfikę socjologii jako nauki w odniesieniu do narzędzi stosowanych przez tę naukę do analizy współczesności i wyzwań jakie ona stawia.	[SW5] implementation of a problem task
	[SOCMU2_U01] Potrafi interpretować zjawiska społeczne oraz relacje między nimi wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną.	Potrafi interpretować zjawiska społeczne oraz relacje między nimi wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną.	[SU5] implementation of a problem task
	[SOCMU2_W03] Ma pogłębioną wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi mikro i makro, w skali krajowej i międzynarodowej w różnych kontekstach kulturowych w dziedzinie życia prywatnego, pracy, polityki, społeczeństwa obywatelskiego i in.	Ma pogłębioną wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi mikro i makro, w skali krajowej i międzynarodowej w kontekście najważniejszych wyzwań współczesności.	[SW5] implementation of a problem task

Treści przedmiotu	1. Rewolucje globalne - skutki lokalne, czyli o kilku podstawowych wyzwaniach przyszłości (wykład wprowadzający) 2. Środowisko w jakim żyjemy globalne zagrożenia i ryzyka ekologiczne 3. (De)globalizacja? 4. Problemy demograficzne współczesnego świata 5. Homo vagans, czyli migracje jako wyzwanie współczesnego świata 6. Życie człowieka w technopolis 7. Planeta miast, czyli gdyby burmistrzowie rządili 8. Powiedz mi: co, jak, ile i z kim konsumujesz, a powiem ci, jaki będzie świat 9. Co się dzieje między ludźmi i z ludźmi? 10. Problemy kulturowe 11. Ku nowemu ładowi politycznemu?		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Posiadanie stopnia licencjata. Ogólna wiedza o współczesnym świecie.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Przygotowanie i realizacja projektu w grupie 3-4 osobowej i wspólna prezentacja	50.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. Smil V., Liczby nie kłamią. 71 rzeczy, które trzeba wiedzieć o świecie, Kraków 2022 2. Wiewiorka M., Demokracja jako sztuka walki, Warszawa 2022 3. Guillèn M. F., 2030. Jak ścieranie się najwyraźniejszych dzisiejszych trendów przekształci przyszłość wszystkiego, Warszawa 2021 4. Balcer A., Wóycicki K., Polska na globalnej szachownicy, Warszawa 2014 5. Barlett J., Ludzie przeciw technologii. Jak internet zabija demokrację (i jak ją możemy ocalić), Katowice 2019 6. Hatańska N., Wiek paradoksów. Czy technologia nas ocali?, Kraków 2021	
	Uzupełniająca lista lektur	1. Brynjolfsson E., McAfee A., Drugi wiek maszyny. Praca, postęp i dobrobyt w czasach genialnych technologii, Warszawa 2015 2. Burszta W., Antropologia kultury, Poznań 1998 (rozdz. 8: Globalizacja i nowa lokalność) 3. Castells M., Koniec tysiąclecia, Warszawa 2009 4. Castells M., Siła tożsamości, Warszawa 2008 5. Castells M., Społeczeństwo sieci, Warszawa 2007 6. Connell R., Teoria z globalnego Południa, Kraków 2018 7. 25 wykładów o migracjach, red. M. Okólski, Warszawa 2018 8. Eisman A., Odliczanie. Ostatnia nadzieja na przyszłość naszej planety?, Katowice 2014 9. Fry H., Hello world. Jak być człowiekiem w epoce maszyn, Kraków 2019 10. Golka M., Cywilizacja współczesna i globalne problemy, Warszawa 2012 11. Juddery M., Coraz lepiej. Dlaczego świat nie schodzi na psy, Warszawa 2018 12. Lindenberg G., Ludzkość poprawiona. Jak najbliższe lata zmienią świat, w którym żyjemy, Kraków 2018 13. Kolbert E., Szóste wymieranie. Historia nienaturalna, Warszawa 2022 14. Konflikty współczesnego świata, opr. zbior., Warszawa 2008 15. Kryzysy, katastrofy, kataklizmy. Zjawiska współczesnej cywilizacji, red. K. Popiołek, Poznań 2004 16. Ostrowski M., Co nas obchodzi świat. Ściągawka na czas chaosu, Warszawa 2006 17. Popkiewicz M., Świat na rozdrożu, Katowice 2013 18. Popkiewicz M., Kardaś A., Malinowski S., Nauka o klimacie. Mechanizmy zmiany systemu klimatycznego. Zmiany klimatu w przeszłości i obecnie, Warszawa 2018 19. Robbins R., Globalne problemy a kultura kapitalizmu, Poznań 2006 20. Rosling H., Fact full ness. Dlaczego świat jest lepszy niż myślimy, czyli jak stereotypy zastąpić realną wiedzą, Poznań 2018 21. Ross A., Świat przyszłości. Jak następna fala innowacji wpłynie na gospodarkę, biznes i nas samych, Warszawa 2017 22. Smil V., Energia i cywilizacja. Tak tworzy się historia, Gliwice 2022 23. Yergin D., Nowa mapa. Jak energetyka zmienia geopolitykę, Katowice 2023 24. Zmierzch demokracji liberalnej?, Red. K. A. Wojtaszczyk, P. Stawarz, J. Wiśniewska-Grzelak, Warszawa 2018	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania			
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		